

Overgangsprosedyre for minoritetsspråklige barn

For å kvalitetssikre minoritetsspråklige barns overgang fra barnehage til skole tar Levanger kommune i tillegg til prosedyrer for ordinær overgang barnehage - skole kommune med punkter utarbeidet av Interkommunalt nettverk for flerkulturell pedagogikk i Verdal, Levanger og Stjørdal i egen prosedyre for barn med minoritetsspråklig bakgrunn.

(Dette nettverket ble initiert av og støttet økonomisk av Fylkesmannen.)

Nettverket konkluderte i sitt arbeid med at det trengs rutiner utover det som er gjeldende for de ordinære overgangsrutinene. Denne konklusjonen bygger nettverket på bakgrunn av studiebesøk, litteratur og erfaringer i barnehagene. Ekstra rutiner i overgang barnehage-skole vil kunne ivareta minoritetsspråklige barn og foreldre slik at de får en likeverdig overgang på lik linje med andre barn og foreldre.

Levanger kommune bruker prosedyren utarbeidet av nettverket på overgangen barnehage – skole for minoritetsspråklige i tilknytning til ordinær prosedyre for overgangen barnehage – skole på en slik måte at barnet blir ivaretatt ordinært jf. prosedyre for overgang barnehage – skole, og der det grunnet barnets bakgrunn er nødvendig med de prosedyrer som særskilt gjelder minoritetsspråklige barn.

Felles komponenter for overgangen barnehage – skole er da følgende: Språk, kulturell identitet, foreldresamarbeid.

1. Språk

Dokumentasjon av barnets språk. I løpet av mars måned etterspør skolen fra barnehagen dokumentasjon på barnets språklige utvikling.

Dokumentasjon innebærer at man gjør et selektivt utvalg av barnets språkhistorie og familiebakgrunn.

det forutsettes at dokumentasjon av barnets øvrige ferdighetsområder, som for eksempel sosial kompetanse, overføres skolen som for andre barn.

Språkhistorie innebærer hva som er barnets morsmål, hva som er foreldrenes morsmål og eventuelt andre språk som benyttes i hjemmet eller eget etnisk miljø. Barnets norske språkutvikling er en del av det totale bildet. Familiebakgrunn innebærer hvem barnet har vokst opp med, hvem barnet bor sammen med og oversikt over andre signifikante voksne. Barnets foreldre sin formidling av egen kultur og fortellertradisjon er en ressurs. Det må være en kartlegging av barnets språk og barnehagens språkmiljø.

Barnehagen må benytte kartleggingsverktøy som er tilpasset minoritetsspråklige barn. Se ny veileder og ny kartleggingsmodell fra UDIR ved Pia Paulsrud. I forkant av kartleggingsverktøy bør barnehagen kjenne godt til eget språkmiljø i egen barnehage. Stovner modellen er et verktøy som kan være aktuelt.

http://www.barnehager.oslo.kommune.no/oslobarnehagen/oversikt_barnehager/bydel_stovner/kvalitet_og_innhold/

Andre verktøy kan være: <http://www.spraktrappa.no>

Saupstad skole sitt kartleggingsverktøy:

<http://www.trondheim.kommune.no/content/1117726528/Kartleggingsprover>

Kartlegging sier ikke alt om barns språkutvikling og det er nødvendig med god dokumentasjon på hva barnet mestrer.

Før dokumentasjon overleveres skolen skal foreldre samtykke. Samtykke bør innhentes vårhalvåret før barnet starter på skolen, dette som et ledd i tidlig innsats.

Skolen bør så tidlig som dokumentasjonen foreligger legge til rette for en god og kvalitetssikret oppstart for barnet.

Et skissert tiltak fra nettverket er at elever med minoritetsspråklig bakgrunn får en «lesevenn». Lesevenner fra 5.klasse kan komme til barnehagen og lese for ei gruppe skolestarterbarn. Barna blir da kjent med elever som skal være faddere når de selv blir førsteklassinger. Det anbefales å skaffe lesevenner på eget morsmål.

2. Kulturell identitet

Mangfold er en viktig ressurs i et demokrati.

I juni det året barnet starter på skolen skal skolen arrangere et forventningsavklaringsmøte mellom barnehage, skole og foreldre. Nyankomne foreldre i Norge har sjelden erfaring med norsk skole. Skolen som arrangør ansvarlig for å skaffe tolk om nødvendig.

I dette møtet avklares skolens mandat og foreldrenes oppgaver tydeliggjøres slik at alle parter er trygge på hva samarbeidet framover skal handle om.

Kommunikasjonsform og hyppighet endres fra barnehage til skole. Nødvendig med god samhandling og godt samarbeid for at barnet utfra bakgrunn, evner og forutsetninger kan utvikle seg optimalt.

<http://www.hioa.no/Om-HIOA/NAFO>

3. Foreldresamarbeid

Skolen arrangerer møte med foreldre til minoritetsspråklige elever i august. Skolen

som arrangør av møtet har ansvar å skaffe tolk.

Er det flere minoritetsspråklige elever ved skolen har skoleleder en generell de i møtet som gjelder alle foreldre, deretter i grupper med kontaktlærer, evt. den læreren som skal være nærmest knyttet til eleven i oppstarten av skoleåret.

For øvrig skal foreldrene delta i foreldremøter sammen med andre foreldre. I så stor grad som mulig bør skolen samordne møtene om mulig.

Alt som kan gjøres av informasjonsarbeid i forkant av skolestart er verdifullt.

<http://www.fug.no>

Skolen oppfordres til å benytte barnehagens kunnskap og kjennskap til barnet i samarbeid med foreldre for å legge til rette for en god og trygg skolestart for minoritetsspråklige barn og trygge deres foreldre i at de blir ivaretatt på en optimal måte.